
PREDGOVOR

Segment COBISS2/Pozajmica je dio sistema COBISS koji podržava jednu od najvažnijih lokalnih aplikacija bibliotečkog informacijskog sistema – pozajmicu građe. Integriran je sa ostalim programskim segmentima sistema COBISS (COBISS2/Katalogizacija, COBISS/OPAC i COBISS2/Ispisi), pa se zato svaka promjena stanja u lokalnoj bazi podataka (novi zapis o građi, pozajmica, vraćanje, preusmjeravanje isl.) odražava u sva četiri segmenta.

Proces automatizirane pozajmice građe odvija se na lokalnim računarskim sistemima na osnovu bibliografskih podataka i podataka o stanju fonda. Bibliografski podaci oblikuju se na principu kooperativne izgradnje uzajamne baze podataka COBIB od strane svih učesnika sistema uzajamne katalogizacije. Sistem lokalne pozajmice tijesno je povezan sa sistemom uzajamne katalogizacije jer je pozajmica moguća samo onda kada za građu koju želimo pozajmiti postoji bibliografski zapis i opis podataka o stanju fonda na nivou lokalnog kataloga. Isto tako je sistem lokalne pozajmice građe povezan sa sistemom COBISS/OPAC (Online Public Access Catalogue) koji omogućava uvid u lokalnu bazu podataka i ispis detaljnijih podataka o stanju fonda pojedine fizičke jedinice građe te pruža informacije o tome da li je pojedina fizička jedinica građe slobodna, pozajmljena ili rezervirana. COBISS/OPAC omogućava također i uvid u podatke o pozajmici u drugim lokalnim bazama podataka, gdje pozajmicu podržava programska oprema COBISS2/Pozajmica.

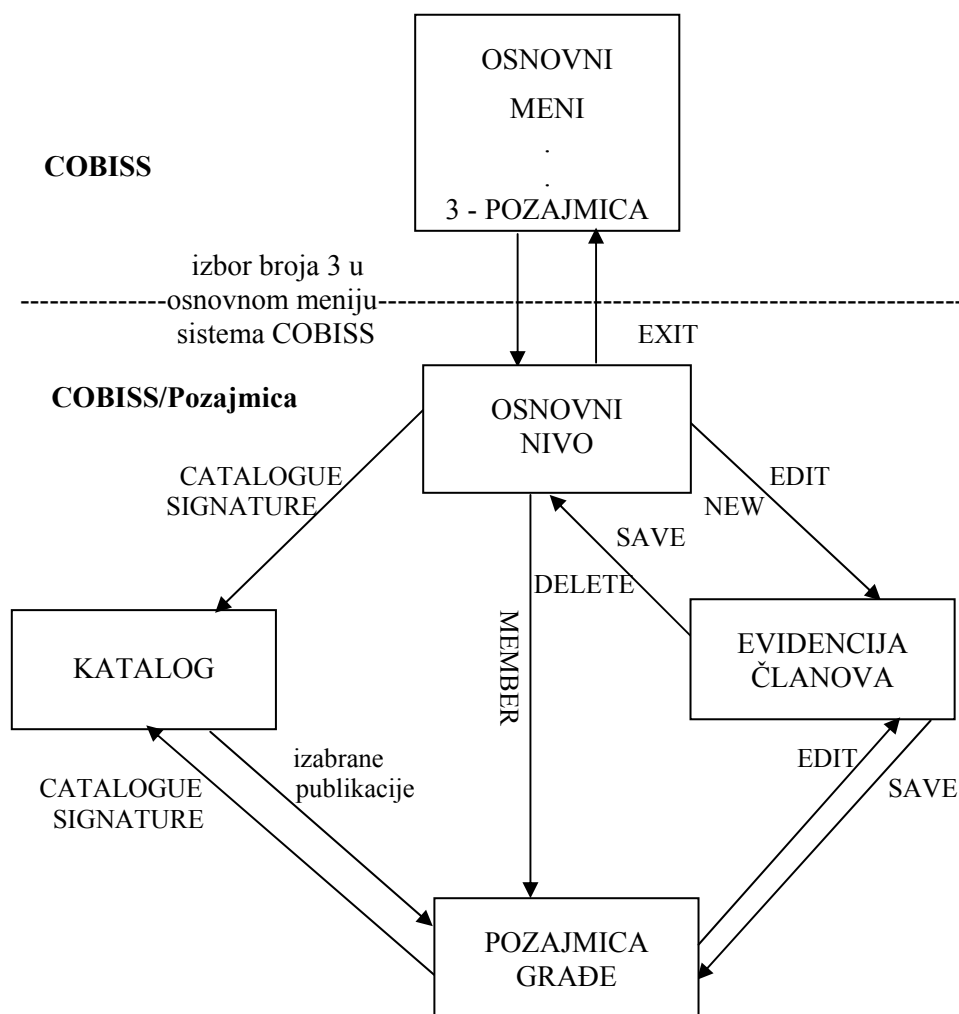
Segment COBISS2/Pozajmica podržava postupke pozajmice za sve tipove biblioteka, od nacionalne, visokoškolskih, specijalnih, javnih do školskih. Postupak pozajmice građe po pravilu je za sve biblioteke jednak, a razlike, kao što su npr. različite kategorije članova, organizacija biblioteka (odjeljenja), različiti rokovi pozajmice građe isl., rješavaju se pomoću parametara.

Postupci unutar segmenta COBISS2/Pozajmica

Segment COBISS2/Pozajmica omogućava izvođenje slijedećih postupaka:

- upis novih članova, mijenjanje podataka o članovima koji se već nalaze u bazi podataka i brisanje podataka o članovima
- pozajmicu građe, produženje roka pozajmice, vraćanje, rezervacije, naručivanje i evidentiranje izgubljenih primjeraka građe
- evidentiranje i izmirenje potraživanja od članova
- dostup do kataloga i uvid u bibliografske podatke te podatke o stanju fonda
- pretraživanje i ispis podataka o članovima
- ispisivanje podataka na štampaču

- izradu i brisanje opomena
- upis napomena o članovima i o građi
- postavljanje datuma izvođenja postupaka
- uvid u stanje građe i dodatne bibliografske podatke o građi

Slika 1: Šema segmenta COBISS/Pozajmica

Većina ispisa za potrebe pozajmice (ispis opomena i tužbi, tabela sa podacima po članovima i pozajmici, statističkih tabela, naljepnica ...) uključena je u segment COBISS2/Ispisi, koji izaberemo u osnovnom meniju sistema COBISS.

Namjena priručnika jeste pružiti dovoljno detaljna uputstva za korištenje programske opreme COBISS/Pozajmica svim bibliotekama koje su uključene u COBISS sistem. Priručnik zamjenjuje dosadašnji priručnik (COBISS/Pozajmica, verzija 3.2, decembar 1992.) i kasnije dopune (juli 1993; Radna verzija, decembar 1994. i februar 1995.).

U prvom poglavlju priručnika opisan je postupak priključivanja na sistem i osnovna uputstva za korištenje programske opreme COBISS2/Pozajmica.

U slijedeća četiri poglavlja opisani su postupci koje možemo izvoditi na osnovnom nivou i u pojedinim okolinama segmenta COBISS2/Pozajmica.

Najobimnije je šesto poglavlje koje uključuje opis svih komandi koje možemo koristiti u segmentu COBISS2/Pozajmica.

Slijede dodaci od A do I:

Dodaci A - I

- pregled postupaka i komandi
- značenje komandnih tipki
- spisak kategorija članova, podatak o članovima i šifrarnicima
- dijakritički znaci
- indeksi za pretraživanje građe
- indeksi za traženje člana
- pozajmica u putujućoj biblioteci
- udžbenički fond
- štampači

U priručniku navedeni primjeri su realni (samo su podaci o članovima izmišljeni), ali se zbog stalnog ažuriranja baza podataka mijenjaju.

Priručnik je tako izrađen da omogućava jednostavno i ekonomično dopunjavanje. Prilikom promjena ili dopuna programske opreme zamjenjuju se samo one strane na kojima je došlo do promjena. Dopunjene strane označene su novim datumom, a sama promjena sadržaja, zbog lakšeg prepoznavanja, na ivici strane označena je okomitom crtom.

Ulažemo napore da razvoj programskih rješenja bude što bolje prilagođen rastućim potrebama korisnika, pa su zato dobrodošli svi prijedlozi koji mogu doprinijeti poboljšanju programske opreme i ovog priručnika.

Ovaj priručnik namijenjen je korisnicima programske opreme COBISS izvan Slovenije.

U priručniku je kao jednoznačna identifikacija bibliografskog zapisa navedena oznaka COBISS-ID, koja, međutim, u aplikacijama izvan Slovenije dobiva još i oznaku države (npr. COBISS.BiH-ID).

Primjeri ekranskih slika i ispisa zasnivaju se na zapisima koje su kreirale slovenske biblioteke.

Prvo izdanje originala slovenskog priručnika je iz novembra 1995. godine. U priručniku smo sačuvali datume originalnih dopuna pojedinih strana priručnika.